

15๐๗๗๒

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การพัฒนาศักยภาพการจัดการกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย
ตำบลจำป่าหวาย อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

A Development of Managerial Potential in Ban Cham Pa Wai School Drinking
Water Manufacturers, Cham Pa Wai District, Mueang,
Payao Province.

โดย

นงคราญ ไชยเมือง

รายงานวิจัยฉบับที่ 305

พ.ศ. 2557

มหาวิทยาลัยพายัพ

กิตติกรรมประกาศ

ผลงานวิจัยนี้สำเร็จได้ด้วยการสนับสนุนและช่วยเหลือจากบุคคลต่างๆ หลายท่านและจากหลายหน่วยงาน นับตั้งแต่สำนักวิจัยของมหาวิทยาลัยพายัพที่ได้ให้การสนับสนุนทั้งทางด้านงบประมาณและวิชาการให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสทำงานวิจัยชิ้นนี้

ผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณที่ปรึกษาโครงการวิจัยอันประกอบด้วย ดร. รัช พรหมपालิต ดร. รุติกุล ไชยวรรณ และ ผศ. เอนก ชิตเกษร ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการวิจัยชิ้นนี้ นับตั้งแต่การพัฒนาโครงร่างงานวิจัย การกำหนดกรอบแนวคิดทฤษฎี ตลอดจนระเบียบวิธีที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านจำปาหวาย นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจำปาหวาย กำนันตำบลจำปาหวาย ผู้นำและคณะกรรมการของชุมชนบ้านสันกลาง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ที่ได้ให้ข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพและแนวทางในการพัฒนาศักยภาพการจัดการกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวาย ตำบลจำปาหวาย อำเภอเมืองจังหวัดพะเยาตลอดจนข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนา นอกจากนี้คณะผู้วิจัยยังใคร่ขอขอบพระคุณประชาชนจำนวน 215 คนในชุมชนบ้านสันกลาง ที่ได้ให้ข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการบริโภคน้ำดื่มที่สะอาดได้มาตรฐานและความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนากลุ่ม รวมถึงได้เข้ามามีส่วนร่วมทั้งร่วมคิด ร่วมขับเคลื่อน และร่วมประเมินในการหาแนวทางพัฒนาศักยภาพการจัดการกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวายร่วมกับโครงการวิจัยฯ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผศ. พรรณนุช ชัยปิ่นชนะ ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ ของคณะบริหารธุรกิจ ผศ. ดร. พิชาภพ พันธุ์แพ หัวหน้าสาขาวิชาบริหารธุรกิจ และอาจารย์จิระ คำบุญเรือง หัวหน้าสาขาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยพายัพ ที่ได้ช่วยให้ข้อคิดเห็นและตรวจสอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

อย่างไรก็ตามแม้จะได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากบุคคลและหน่วยงานต่างๆ หลากหลายหน่วยงาน แต่ผลงานวิจัยชิ้นนี้ก็อาจจะมีข้อบกพร่องที่ต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงอีกมาก ความดีของงานวิจัยนี้หากจะบังเกิดขึ้นต่อสังคม คณะผู้วิจัยใคร่ขอยกให้กับคณะบุคคลและหน่วยงานที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น ส่วนข้อผิดพลาดใดๆ ที่อาจจะมีอยู่บ้าง ผู้วิจัยยินดีรับที่จะนำไปพัฒนาปรับปรุงต่อไป

นงคราญ ไชยเมือง

กุมภาพันธ์ 2557

1. ประเทศไทย : ไทย
2. หมายเลขงานวิจัย : 305
3. ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย) : การพัฒนาศักยภาพการจัดการกลุ่มผลิตน้ำดื่ม
โรงเรียนบ้านจำปาหวาย ตำบลจำปาหวาย
อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
4. ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ) : A Development of Managerial Potential
in Ban Cham Pa Wai School Drinking Water
Manufacturers, Cham Pa Wai District, Mueang,
Payao Province.
5. ผู้เขียน : นางนงคราญ ไชยเมือง
6. หน่วยงาน : สาขาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยพายัพ
7. ประเภทเอกสาร : รายงานวิจัย
8. รายละเอียดของงานพิมพ์ : รายงานการวิจัย ขนาด 413 หน้า
9. วันที่ตีพิมพ์ : 25 กุมภาพันธ์ 2557
10. ภาษา : ไทย
11. หน่วยงานที่ให้ทุน : มหาวิทยาลัยพายัพ
12. คำหลัก : ศักยภาพการจัดการ (Management Potential)
การพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
(Sufficiency Economy Development)

บทคัดย่อ

ก. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาศักยภาพการจัดการกลุ่มผลิตน้ำดื่ม โรงเรียนบ้านจำปาหวาย ตำบลจำปาหวาย อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้มีรูปแบบการวิจัยผสมผสานที่ใช้รูปแบบการวิจัยทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหาแนวทางพัฒนาศักยภาพการจัดการของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวาย และวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวาย

ข. ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรที่ทำการศึกษาประกอบด้วย ประธาน คณะกรรมการบริหาร สมาชิกผู้ถือหุ้นของกลุ่ม และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย รวมทั้งสมาชิกในครัวเรือนทั้งหมดของชุมชนบ้านสันกลาง ด้วยวิธีใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group Meeting) และเวทีเสวนาเพื่อระดมความคิดเห็น ในการเก็บข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์ทั้งเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) และคุณภาพ (Qualitative Analysis) ระยะเวลาในการศึกษา วันที่ 1 พฤศจิกายน 2554 ถึง 31 ตุลาคม พ.ศ. 2555 รวมระยะเวลาในการศึกษาครั้งนี้ประมาณ 12 เดือน

ค. สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาโครงการวิจัยเริ่มดำเนินการตั้งแต่การศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคน้ำดื่มของครัวเรือนต่างๆ ในชุมชนบ้านสันกลาง ซึ่งพบว่าผู้บริโภค คือครัวเรือนในชุมชนบ้านสันกลาง ซึ่งส่วนใหญ่มีแม่บ้าน อายุ 41 - 50 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพเกษตรกร และมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 3,000 บาท จะเป็นผู้ตัดสินใจซื้อ ผู้บริโภคต้องการซื้อดื่มบรรจุขวดปิดสนิทแบบบรรจุถังพลาสติกขาวขุ่น ขนาด 20 ลิตร ในราคา 10 - 15 บาท และต้องการน้ำดื่มที่สะอาด มีตรารับรองมาตรฐานการผลิต หาซื้อง่ายสะดวก ส่วนเหตุผลสำคัญในการซื้อสินค้าน้ำดื่มเพื่อบริโภค และต้องการช่วยเหลือทางโรงเรียนบ้านจำป่าหวายให้บริการน้ำดื่มฟรีแก่นักเรียนและคณะครู และต้องการให้บริการจัดส่งถึงบ้าน นอกจากนั้นพบว่าครัวเรือนทั้งหมดในชุมชนบ้านสันกลางมีความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการ ทั้งเป็นผู้ซื้อ เป็นผู้ถือหุ้นและต้องการให้มีการรายงานผลประกอบการของโครงการ โดยมีเหตุผลว่าเพื่อความถูกต้องและโปร่งใส

ส่วนผลของการวิเคราะห์สภาวะการแข่งขันในอุตสาหกรรมผลิตน้ำดื่มภายในเขตชุมชนบ้านสันกลาง ตำบลจำป่าหวาย พบว่าทั้งการแข่งขันระหว่างบริษัทในอุตสาหกรรม ภัยคุกคามจากคู่แข่งรายใหม่ ภัยคุกคามจากผลิตภัณฑ์ที่ทดแทนกันได้ และพลังต่อรองของผู้ขายปัจจัยการผลิตมีผลของการประเมินว่ารุนแรงมาก มีแต่พลังต่อรองของผู้ซื้อเท่านั้นที่มีผลประเมินว่ารุนแรงปานกลาง นอกจากนั้นพบว่าโครงการมีจุดแข็ง คือ ผู้นำมีวิสัยทัศน์ รวมทั้งมีความมุ่งมั่นต่อแนวทางการพัฒนาแบบพึ่งพาตนเองและพึ่งพากันภายในชุมชน มีภาพพจน์ที่ดีเพราะต้องการดำเนินการเพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนโครงการน้ำดื่มฟรีให้กับนักเรียน พร้อมทั้งผลิตและให้บริการน้ำดื่มที่สะอาดได้มาตรฐาน มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับสมาชิกในชุมชน ส่วนจุดอ่อน ยังไม่มีการกำหนดโครงสร้างองค์การ

ด้านการเงินยังขาดเงินทุนหมุนเวียนและเงินทุนในการซื้ออุปกรณ์เพิ่มเติม และยังไม่มีการจัดทำบัญชีอย่างเป็นทางการ สำหรับโอกาส ลูกค้ำมีความต้องการมีส่วนร่วมทั้งเป็นผู้ซื้อและผู้ถือหุ้น นอกจากนั้นความต้องการน้ำดื่มสะอาดมีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่วนอุปสรรค มีคู่แข่งที่เป็นบริษัทเอกชนรายใหญ่มีศักยภาพมากกว่า การผลิตน้ำดื่มเพื่อจำหน่ายจะต้องขออนุญาตก่อนทำการผลิตจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) นอกจากนั้นจำนวนผู้จำหน่ายปัจจัยการผลิตมีน้อย ต้องพึ่งพาจากภายนอกชุมชน

การกำหนดแผนกลยุทธ์ของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย มีดังนี้ ก่อตั้งกลุ่มในรูปแบบวิสาหกิจชุมชน มีวิสัยทัศน์ คือกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ผลิตและบริการน้ำดื่มที่ได้มาตรฐานเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับสมาชิกในชุมชน พันธกิจของกลุ่ม คือการผลิตและจำหน่ายน้ำดื่มที่ได้มาตรฐาน บริการน้ำดื่มฟรีแก่นักเรียนและคณะครูของโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย โดยมีวัตถุประสงค์ระดับองค์การคือต้องการจ่ายอัตราผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น 5 / ปี สำหรับยุทธศาสตร์ที่สำคัญ คือการพัฒนาเพื่อความยั่งยืน โดยมีรูปแบบการจัดโครงสร้างองค์การตามหน้าที่ (Functional Structure) สำหรับการกำหนดกลยุทธ์ระดับธุรกิจของกลุ่ม คือกลยุทธ์การเป็นผู้นำด้านต้นทุน นอกจากนั้นได้กำหนดกลยุทธ์ระดับหน้าที่ให้ครอบคลุมต่อการดำเนินงานของกลุ่ม ทั้งหน้าที่ด้านการตลาด การเงิน บัญชี การผลิต การจัดการทรัพยากรมนุษย์ และการจัดการทั่วไป

สำหรับการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย หลังจากกลุ่มได้ดำเนินการครบหนึ่งปี โครงการวิจัยมีการประเมินความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องเพื่อชีวิตความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มและพบว่าในภาพรวมกลุ่มมีการดำเนินการมีประสิทธิภาพในระดับมาก นอกจากนั้นพบว่าผู้ถือหุ้นส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในการแบ่งเงินปันผลและการทำงานของพนักงานปฏิบัติการของกลุ่มในระดับพึงพอใจมาก พร้อมทั้งมีความเห็นว่าปัจจัยที่ทำให้กลุ่มประสบผลสำเร็จมากที่สุด คือ คณะกรรมการบริหารมีการจัดการการดำเนินงานของกลุ่มอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการพัฒนาของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย มีปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ซึ่งปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ต้องอยู่ในเงื่อนไขที่พอเพียง และตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อค้นพบจากการวิจัย พบว่าการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนตามแนวทางของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต้องยึดหลักเป้าหมายการพัฒนา คือ ความสมดุล มั่นคง และยั่งยืนของชีวิต เศรษฐกิจ และสังคมของประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการ ตลอดจนสภาพแวดล้อมของชุมชนเป็นสำคัญ แล้วใช้กลไกกระบวนการพัฒนา 5 ประการของเศรษฐกิจพอเพียง คือ พอประมาณ มีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พร้อมทั้งเงื่อนไขความรู้และคุณธรรม ควรเน้นการจัดการที่มีความเสี่ยงต่ำ มุ่งตลาดภายในและใช้หลัก“กลยุทธ์การแบ่งปัน”

1. Country : Thailand
2. Research Report Number : 305
3. Name (Thai) : การพัฒนาศักยภาพการจัดการกลุ่มผลิตน้ำดื่ม
โรงเรียนบ้านจำปาหวาย ตำบลจำปาหวาย
อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
4. Name (English) : A Development of Managerial Potential
in Ban Cham Pa Wai School Drinking Water
Manufacturers, Cham Pa Wai District, Mueang
Payao Province.
5. Author : Mrs. Nongkran Chaimuang
6. Organization : Management Faculty of Business Administration,
Payap University
7. Type of Document : Research Report
8. Pages : 413 pages
9. Date Printed : 25 February, 2014
10. Language of Document : Thai
11. Funding Organization : Payap University
12. Keyword : Management Potential
Sufficiency Economy Development

Abstract

A. Scope of the Research

This research on "A Development of Managerial Potential in Ban Cham Pa Wai School Drinking Water Manufacturers, Cham Pa Wai District, Mueang and Payao Province" is qualitative research, quantitative research and participatory action research (PAR). It aimed to search for the guidelines to improve the managerial potential in Ban Cham Pa Wai School drinking water manufacturers and to analyze the factors affecting the development of Ban Cham Pa Wai School drinking water manufacturers.

B. Research Methodology

The population of this study consisted of chairman, chief executive, registered shareholders of the group as well as the people who involved with Ban Cham Pa Wai School drinking water manufacturers including Ban San Klang household members. The questionnaires, participant observation, non- participant observation, in depth interview, focus group meeting and seminar to brainstorm the ideas were the methods in collecting data. The data analysis was done both quantitative analysis and qualitative analysis. This research was conducted on 1st November 2011 to 31st October 2012; 12 months.

C. Conclusion of Research

The results revealed that the consumers of drinking water are the households in Ban San Klang, most of them are housewives with the age between 41 – 50 years. They completed in the primary school. They work in the agricultural field and earn lower than 3,000 baht. They make decision to buy by themselves. They prefer bottled sealed in 20 liters opaque plastic containers with the price of 10 to 12 baht and need the clean water with certification and easy finding. The reasons buying are for consumption and helping Ban Cham Pa Wai in serving free drinking water to students and teachers. They also need for delivery. It was found that the households are ready to participate in this project as buyers and shareholders and also expect for the report of return for accuracy and transparency.

The result of competitive analysis among the drinking water industry in Ban San Klang, Cham Pa Wai district revealed that the competition between the company in industry, threat of substituted products and bargaining power of the sellers. The production factor of the evaluation is very severe and it is just only bargaining of the sellers has the evaluation level at moderate severe level. It also found that the project has the strengths that the leader has vision and intend to the guidelines on self-reliance development and reliance in the community, has the good image since the leader intends to help and support free drinking water project for students and teachers. The drinking water is clean and standard focusing on well-

being among the members of the community. The weaknesses are there is no organizational chart, lack of the capital and investment in buying more equipment as well as no systematic accounting. The opportunity is the clients need to be both of sellers and shareholders as well as need to drink more clean water continuously. The threats are the competitors who are the big qualified communities and it needs to ask the permission from Food and Drug Administration. Moreover, the manufacturer has few of production factors and relied on the community.

The strategic plan of drinking water group of Ban Cham Pa Wai School was as establishing community enterprise having vision that it will be the community enterprise which produces the standard drinking water to create well being for the members of the community. Mission is producing and selling the standard drinking water as well as serving free water to students and teachers at Ban Cham Pa Wai School. Its aim is to pay back to the shareholders with the rate of 5% annually. The main strategic is to develop for the sustainability with the functional structure. Setting the strategy of the business group level is the strategic leader of cost. Additionally, the setting strategy of duty level is covered the group's operation, marketing, finance, accounting, production, personnel management, and general management.

The analysis of factors affecting the development of drinking water manufacturing group at Ban Cham Pa Wai school revealed that after one year operating, this projected has been evaluated for the indicator of sufficiency economy of group. The results of this evaluation showed that the overall result was this group has the effective work at the high level. Moreover, most of the shareholders highly satisfied with dividend sharing and work performance of the officers. They stated that the factor leading to the most success is the administrators who operated systematically and effectively. It can be concluded that the development of this group has the important factors relating to intrinsic and extrinsic factors. These factors have to be on the condition of sufficiency and practice as the philosophy of sufficiency economy.

Findings

The findings revealed that the development of Small and Micro Community Enterprise based on Sufficiency Economy Philosophy leading to the sustainable development needs to strict with the development principle. That principle comprises of the balanced and sustainable economic and social life among the project participants thoroughly community surrounding as the main aspect. Then, it needs to utilize 5 aspects of development process mechanism based on sufficiency economy which are sufficiency, reasonableness, self-immunity along with knowledge and moral conditions emphasizing low risk management, internal markets and principle of "Sharing Strategy."

PAYAP UNIVERSITY

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ณ
สารบัญตาราง	ฐ
สารบัญแผนภาพ	ด
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.4 ประโยชน์ที่ได้รับ	5
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้อง	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	7
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	44
2.3 กรอบแนวความคิดของการวิจัย	50
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	51
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	51
3.2 เครื่องมือในการวิจัย	51
3.3 วิธีการรวบรวมข้อมูล	53
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	56
3.5 ขั้นตอนวิธีการทำวิจัย	59
3.6 ระยะเวลาการทำวิจัย	60

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษา	61
4.1 ผลการศึกษาหาแนวทางพัฒนาศักยภาพการจัดการของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวาย	63
4.1.1 ผลการศึกษาบริบทและแนวทางในการจัดตั้งกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวาย	63
4.1.2 ผลการศึกษาและวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการบริโภคน้ำดื่มของครัวเรือนในชุมชนบ้านสันกลาง และความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการโครงการกลุ่มผลิตน้ำดื่มของโรงเรียนบ้านจำปาหวาย	68
4.1.3 ผลการวิเคราะห์สภาวะการแข่งขันในอุตสาหกรรมผลิตน้ำดื่ม ภายในเขตชุมชนบ้านสันกลาง ตำบลจำปาหวาย อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	95
4.1.4 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของโครงการกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวาย	102
4.1.5 ผลการกำหนดแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวาย	115
4.2 ผลของการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวาย	157
4.2.1 ผลการประเมินเพื่อชี้วัดความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวาย	157
4.2.2 ผลของความคิดเห็นของผู้ถือหุ้นที่มีต่อการจัดการและการมีส่วนร่วมในการจัดการของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวาย	169
4.2.3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวาย	176
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	183
5.1 สรุปผลการวิจัย	183
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	210
5.3 ข้อเสนอเพื่อการแก้ปัญหาและพัฒนา	235
บรรณานุกรม	237

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	241
ภาคผนวก ก. สรุปข้อมูลบริบทของโรงเรียนบ้านจำป่าหวายชุมชนบ้านสันกลาง และกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย	243
ภาคผนวก ข. รูปภาพกิจกรรมของโครงการวิจัยฯ	271
ภาคผนวก ค. เครื่องมือในการวิจัยของโครงการฯ	285
ภาคผนวก ง. รายละเอียดประกอบคำขออนุญาตผลิตน้ำดื่ม น้ำดื่มจำป่าหวาย อาร์.โอ.	361
ภาคผนวก จ. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	391
ภาคผนวก ฉ. ประวัตินักวิจัย	395

PAYAP UNIVERSITY

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 แสดงคำถาม 7 คำถาม (6W's และ 1H) เพื่อหาคำตอบ 7 ประการเกี่ยวกับพฤติกรรม ผู้บริโภค (7O's)	31
ตารางที่ 3.1 แสดงการกำหนดประเด็นการศึกษาตามวัตถุประสงค์ เครื่องมือ และดัชนีชี้วัดของ การวิจัย	54
ตารางที่ 3.2 แสดงเป้าหมายของผลผลิต (Output) และตัวชี้วัด	57
ตารางที่ 3.3 แสดงขั้นตอนการดำเนินงานตลอดโครงการวิจัยกับระยะเวลาทำการวิจัย	59
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน	69
ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของแหล่งน้ำดื่มของครัวเรือนในเขตชุมชนบ้านสันกลาง	70
ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของระยะเวลาในการบริโภคน้ำดื่มบรรจุขวดปิดสนิทของ ครัวเรือน	70
ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของรูปแบบน้ำดื่มบรรจุขวดปิดสนิทที่ครัวเรือนเลือกซื้อ	71
ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของราคาน้ำดื่มบรรจุขวดปิดสนิทแบบบรรจุถังพลาสติกขวด ขนาด 20 ลิตร ที่ครัวเรือนเลือกซื้อ	71
ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของราคาน้ำดื่มบรรจุขวดปิดสนิทขนาด 950 ซม ³ จำนวน 20 ขวด/ถัง ที่ครัวเรือนเลือกซื้อ	72
ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของสาเหตุที่ครัวเรือนเลือกบริโภคน้ำดื่มบรรจุขวดปิดสนิท	73
ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของแหล่งที่ครัวเรือนเลือกซื้อน้ำดื่มบรรจุขวดปิดสนิท	74
ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของสาเหตุที่ครัวเรือนเลือกซื้อน้ำดื่มบรรจุขวดจากแหล่งซื้อ ดังกล่าว	74
ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของสื่อที่ทำให้ครัวเรือนรู้จักน้ำดื่มบรรจุขวดปิดสนิทที่ซื้อ	75
ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของปริมาณการบริโภคน้ำดื่มบรรจุขวดปิดสนิทเฉลี่ย (ลิตร) ของครัวเรือนที่ซื้อต่อเดือน	75
ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่ครัวเรือนจ่ายเพื่อซื้อน้ำดื่มบรรจุขวด ปิดสนิท	76

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของครัวเรือนเกี่ยวกับราคาของน้ำดื่มบรรจุขวดปิดสนิทในปัจจุบัน	77
ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละของสาเหตุที่ครัวเรือนไม่บริโภคแหล่งน้ำอื่นๆ (เช่น น้ำที่ผ่านเครื่องกรอง น้ำประปา และน้ำบ่อบาดาล)	77
ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของครัวเรือนที่จะเปลี่ยนไปบริโภคแหล่งน้ำดื่มชนิดอื่นๆ	78
ตารางที่ 4.16 จำนวนและร้อยละของการใช้น้ำดื่มบรรจุขวดปิดสนิทเพื่อการอุปโภค	78
ตารางที่ 4.17 จำนวนและร้อยละของปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้น้ำดื่มบรรจุขวดปิดสนิท	79
ตารางที่ 4.18 จำนวนและร้อยละของระยะเวลาในการบริโภคน้ำบ่อบาดาลภายในชุมชน	83
ตารางที่ 4.19 จำนวนและร้อยละของสาเหตุที่เลือกบริโภคน้ำดื่มจากน้ำบ่อบาดาล	83
ตารางที่ 4.20 จำนวนและร้อยละของการนำน้ำบ่อบาดาลภายในชุมชนมาปรับปรุงคุณภาพก่อนการบริโภค	84
ตารางที่ 4.21 จำนวนและร้อยละของสาเหตุที่ไม่บริโภคแหล่งน้ำดื่มอื่นๆ	84
ตารางที่ 4.22 จำนวนและร้อยละของปัญหาที่เกิดขึ้นจากการนำน้ำดื่มมาจากแหล่งน้ำบ่อบาดาลภายในชุมชน	85
ตารางที่ 4.23 จำนวนและร้อยละของการใช้น้ำจากน้ำบ่อบาดาลภายในชุมชน	86
ตารางที่ 4.24 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของครัวเรือนที่คิดจะเปลี่ยนไปบริโภคน้ำจากแหล่งอื่นๆ	86
ตารางที่ 4.25 จำนวนและร้อยละของการรับรู้ข้อมูลของโครงการจัดตั้งกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย	89
ตารางที่ 4.26 จำนวนและร้อยละของความเห็นของครัวเรือนต่อความพร้อมของสมาชิกในชุมชนบ้านสันกลางในการเข้าร่วมโครงการจัดตั้งกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย	90
ตารางที่ 4.27 จำนวนและร้อยละของเหตุผลที่จะทำให้สมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกและเป็นผู้ถือหุ้นของโครงการผลิตและจำหน่ายน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย	90
ตารางที่ 4.28 จำนวนและร้อยละของความต้องการมีส่วนร่วมในโครงการผลิตและจำหน่ายน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำป่าหวายในบทบาทต่างๆ	91

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.29 จำนวนและร้อยละของความเห็นในการเข้ามาเป็นสมาชิกผู้ถือหุ้นของโครงการผลิตและจำหน่ายน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวายทำให้ซื้อน้ำดื่มได้ในราคาถูก	91
ตารางที่ 4.30 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นในความต้องการของสมาชิกผู้ถือหุ้นของโครงการผลิตและจำหน่ายน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวาย ในประเด็นของการรายงานผลประกอบการของโครงการฯ	92
ตารางที่ 4.31 จำนวนและร้อยละของปัจจัยที่จะทำให้โครงการผลิตน้ำดื่มเพื่อจำหน่ายของโรงเรียนบ้านจำปาหวายสามารถรวมตัวและก่อตั้งกลุ่มฯ ได้สำเร็จมากที่สุด	92
ตารางที่ 4.32 แสดงรายละเอียดของการลงทุนของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวาย	136
ตารางที่ 4.33 จำนวนและร้อยละของสมาชิกผู้ถือหุ้นต่อการเข้าร่วมประชุมกับกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวาย	170
ตารางที่ 4.34 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นจากสมาชิกผู้ถือหุ้นว่ามีส่วนร่วมอย่างไรในการจัดการของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวาย	170
ตารางที่ 4.35 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นจากสมาชิกผู้ถือหุ้นต่อการเป็นสมาชิกผู้ถือหุ้นของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวายมีรายได้เพิ่มขึ้นหรือไม่	171
ตารางที่ 4.36 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นจากสมาชิกผู้ถือหุ้นต่อการเป็นสมาชิกผู้ถือหุ้นของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวายทำให้ซื้อน้ำดื่มของกลุ่มได้ในราคาที่ถูกหรือไม่	171
ตารางที่ 4.37 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นจากสมาชิกผู้ถือหุ้นต่อความพึงพอใจในสัดส่วนและการแบ่งเงินปันผลของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวาย	172
ตารางที่ 4.38 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นจากสมาชิกผู้ถือหุ้นที่ปัจจุบันต้องการเพิ่มหรือลดจำนวนหุ้นในกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวาย	172
ตารางที่ 4.39 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นจากสมาชิกผู้ถือหุ้นต่อการรับทราบว่ามีภาษีแจ้งรายรับ-รายจ่าย ในการดำเนินงานของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวาย	173
ตารางที่ 4.40 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นจากสมาชิกผู้ถือหุ้นต่อบัญชีใดที่ทำให้กลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวาย ประสบผลสำเร็จมากที่สุด	174

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.41 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นจากสมาชิกผู้ถือหุ้นต่อความพึงพอใจในการจัดการของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวาย	175
ตารางที่ 4.42 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นจากสมาชิกผู้ถือหุ้นต่อความพึงพอใจในการทำงานของพนักงานปฏิบัติการของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวาย	175
ตารางที่ 4.43 แสดงปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวายที่อยู่ในเงื่อนไขที่พอเพียง และตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง	182
ตารางที่ 5.1 แสดงปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวายที่อยู่ในเงื่อนไขที่พอเพียง และตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง	209

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 2.1 แสดง TOWS Matrix	34
แผนภาพที่ 2.2 รูปกระบวนการการวางแผนกลยุทธ์ทางการตลาด	39
แผนภาพที่ 2.3 รูปส่วนประสมการตลาด (Marketing mix)	41
แผนภาพที่ 2.4 กรอบแนวความคิดของการวิจัยการพัฒนาศักยภาพการจัดการกลุ่ม ผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย	50
แผนภาพที่ 4.1 แสดงที่ตั้งของโครงการผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย	64
แผนภาพที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix ของโครงการกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียน บ้านจำป่าหวาย	111
แผนภาพที่ 4.3 แสดงโครงสร้างองค์การตามหน้าที่ (Functional Structure) ของกลุ่มผลิตน้ำดื่ม โรงเรียนบ้านจำป่าหวาย	117
แผนภาพที่ 4.4 แผนกิจกรรมการพัฒนากิจการการตลาดของกลุ่มผลิตน้ำดื่ม โรงเรียนบ้านจำป่าหวาย	127
แผนภาพที่ 4.5 แสดงกระบวนการผลิตและกระบวนการปรับคุณภาพน้ำดื่มของ กลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย	151

PAYAP UNIVERSITY